

DE KNAAP, DE KNECHT, DE MEID, DE MOORD

Leesexemplaar

**DE KNAAP,
DE KNECHT,
DE MEID,
DE MOORD**

Mark Tijsmans

P E L C K M A N S

© 2021, Mark Tijmsmans en Pelckmans Uitgevers nv
pelckmans.be
Brasschaatsteenweg 308, 2920 Kalmthout, België

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever, behalve in geval van wettelijke uitzondering. Informatie over kopieerrechten en de wetgeving met betrekking tot de reproductie vindt u op www.reprobel.be.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored or made public by any means whatsoever, whether electronic or mechanical, without prior permission in writing from the publisher.

Vormgeving: Peer De Maeyer

D/2021/7104/25
ISBN 978 94 6383 318 9
NUR 283, 336

pelckmans.be

 facebook.com/pelckmans.be
 twitter.com/Pelckmans_be
 instagram.com/pelckmans.be

Voor het schrijven van dit boek
ontving de auteur een beurs van Sabam.

sabam

PROLOOG

*En ik hoorde een luide stem
die vanuit de tempel de zeven engelen toeriep:
Ga heen, giet de zeven schalen
van Gods woede uit over de aarde!*

(Bijbelboek Apocalyps, hoofdstuk 16 vers 1)

Nu ik bij het graf van mijn oude meester sta ...

Hoewel die meester jaren geleden al niet meer wilde dat ik hem zo noemde. Omdat volgens hem de leerling de meester overtroffen had! Toch kan ik niet anders dan hem als mijn oude meester zien. Hij is niet meer onder ons. Anders zou hij boos worden en me toch weer terechtwijzen als de kleine jongen die ik ooit was. Waarmee hij dus zijn eigen stelling teniet zou doen. En de keren dat hij zichzelf tegensprak waren zo zeldzaam!

Nu ik bij het graf van mijn oude meester sta ...

Komen er herinneringen bij me boven waarvan ik dacht dat ik ze vergeten was! Vervaagd tot mistige gedachten die alleen nog de kop opstaken in tijden dat ik mijn hoofd niet nodig had om aan andere dingen te denken.

Nu ik bij het graf van mijn oude meester sta ...

Blijken er een heleboel dingen te zijn die ik me nog haarscherp voor de geest kan halen. Ze hebben allemaal te maken met iets wat lang geleden gebeurde. Gedurende één week. En na die week zou mijn leven voorgoed veranderd zijn! En niet alleen dat van mij!

Ik was nog een kleine jongen. Mijn meester, die toen al een respectabele leeftijd had, hoewel ik hem nooit heb durven te vragen hoeveel jaren dat precies waren, was toen nog niet mijn meester. Niet bij het begin van die allesomvattende gebeurtenissen. Al zou dat niet meer lang duren. Hij had er niet voor gekozen. En ik al evenmin. De relatie leerling-meester ontstond gewoon. Omdat die op dat moment de beste oplossing was.

Nu ik bij het graf van mijn oude meester sta ...

Heb ik besloten om de gebeurtenissen die plaatsvonden en waar ik een bevoorrechte getuige van mocht zijn, op schrift te stellen. Met mijn meester is een van de belangrijkste getuigen ons ontvallen. Ik wil dus, als een van de laatst overgebleven mensen die erbij waren, een relaas van wat gebeurde op papier zetten voor zij die zich in de toekomst zullen afvragen wat er zich heeft afgespeeld in de jaarwisseling van twaalfhonderdne-genennegentig naar dertienhonderd.

DEEL 1

*Wat voorafging
aan de laatste week van 1299,
En zo alle gebeurtenissen
in gang zette ...*

Wanneer weet een lezer genoeg? Wanneer is iemand voldoende voorbereid om te begrijpen waarom zou gebeuren wat in die laatste noodlottige week van 1299 gebeuren ging?

Wel ... Bijna!

Het is echter noodzakelijk dat ik U van twee zaken op de hoogte breng.

Ten eerste is er een brief.

Ten tweede de lotgevallen van een meisje.

En dus maken we een sprong in de tijd. Ik neem U mee naar 1299.

Precies! Het jaar waarin alles zich zal afspelen! Dat jaar nadert zo langzamerhand zijn einde, 1300 kondigt zich aan, tastbaar maar nog niet vlakbij. We zijn eerst een aantal weken en daarna een aantal dagen van die noodlottige laatste week verwijderd ...

DINSDAG 10 NOVEMBER 1299

Brief van Graaf Constantijn, de zesde Graaf van de Heuvellanden aan Bonifatius, de veertiende Bisschop van Vasteland, zoals teruggevonden in de archieven van het Bisschoppelijk paleis.

Hoogheuwel.

Den tiende van de maand november.

Het jaar van de Heer twaalfhonderdneegenenentig.

Monseigneur!

Ik Groet U! En hoop U in goede gezondheid te treffen!

Ik ben zo vrij de pen ter hand te nemen, maar doe dat met zwaar gemoed! Om U de droeve tijding over te brengen van de plotse verdwijning van eerwaarde Vader Fergudio.

De enige gewijde priester in het dorp Hoogheuwel en het bijbehorende graafschappelijk kasteel, die al vele jaren onze trouwe christelijke voorganger en herder is.

Of beter gezegd was, aangezien Vader Fergudio nu toch al twee weken verduwenen is. Zolang al is er niets meer van hem vernomen. Geen enkel teken van leven meer! Waardoor we allen het ergste vrezen!

In deze zware tijden, bij de snel naderende overgang van oud naar nieuw, waarbij we bovendien ook een nieuwe eeuw ingaan, was hij de enige die de daarmee gepaard gaande sombere gedachten en onheilstijdingen van de parochianen en de lekenbroeders van de kleine abdij waarvan hij de leiding had, kon bedwingen en ontkrachten!

Sinds zijn verdwijning heeft het woord van de duivel vrij spel! Berichten over het einde der tijden en de onafwendbaar geworden apocalyps nemen hand over hand toe! Angst, druk verspreide roddels en de meest afschuwelijke scenario's over de totale vernietiging van het land, en volgens sommigen ons bergdorp in het bijzonder, nestelen zich in de hoofden en harten van de bewoners.

De lekenbroeders, die zonder gewijde leidinggevende als een stuurloos schip de koers van de wanhoop varen, versterken deze gevoelens nog in plaats van rust, hoop en kalmte te prediken.

Er ontstaat paniek in het dorp! Mensen geven zich over aan gedachten en daden die normaal verborgen blijven in de allerlaagste dieptes van de menselijke natuur. Werk wordt niet meer afgemaakt! Voorbereidingen op de strenge winter hoog in de bergen lopen achterstand op!

Sinds in het dorp het verhaal de ronde doet over een spookridder die door de omliggende bossen dwaalt, weigeren de lekenbroeders en vele dorpsgenoten met hen nog de bossen in te gaan voor de jacht en houtsprokkel! Daardoor dreigt de ulees- en houtvoorraad voor de winter onvoldoende aangevuld te worden.

Omdat deze situatie ondraaglijk wordt, en de route naar het kasteel en het dorp weldra afgesloten zal zijn door sneeuw en winterkou, smeed ik U, in naam van onze vriendschap en goede wederzijdse betrekkingen, zo spoedig mogelijk, nog voor de winter komt, een verwanger voor eerwaarde Fergudio te sturen! Laat ons niet het nieuwe jaar en de volgende eeuw ingaan zonder spirituele gids en godsdienstige leiding!

*In de hoop dat U aan dit verzoek tegemoet kunt komen, groet ik U in alle nederigheid! Mijn hoop, die van de kasteelbewoners en het hele dorp is op U gevestigd, Monseigneur!
Help ons!*

*Vol vertrouwen in U.
Met geloof in de Heer.*

*Constantijn
Zesde Graaf van de Heuwellanden.*

De bode, die opdracht gekregen had voor het kriecken van de dag met gezadeld paard vertrekkenklaar te staan bij de poort van het kasteel, stampde zijn voeten warm en probeerde zoveel mogelijk van zijn lichaam te verstoppen onder de mantel van bont die hij tijdens zijn lange reis zou dragen. De man keek naar de hemel en vloekte. Het zag ernaar uit dat hij tijdens zijn reis naar Vasteland niet gespaard zou blijven van neerslag. Hij was natuurlijk wel wat gewend! En zolang hij nog op het eiland in de Heuvellanden was tot daaraan toe. Maar neerslag tijdens de tocht over zee naar Vasteland betekende meestal ook hoge golven en storm. Met alle naargeestige gevolgen van dien! Nauwelijks een week geleden was er een schip met man en muis vergaan in ongeveer dezelfde weersomstandigheden. Waardoor de geruchtenmolen over het einde der tijden dat nabij was, alleen maar sterker werd onder zijn soldatenvrienden.

Nee, om heel eerlijk te zijn zou hij blij zijn als hij Vasteland bereikt had. Het probleem was dat hij daarna ook nog moest terugkeren! Maar de soldaat besloot om daar voorlopig even niet aan te denken. Nog niet!

De ophaalbrug van het kasteel van de Graaf viel met het geratel van ijzeren kettingen naar beneden. De boodschapper leidde zijn paard alvast de brug over, met de eindeloze diepte van het ravijn dreigend onder hem. Hij bleef staan wachten op de andere oever, zijn paard zachtjes over de manen strelend en het zoete woordjes toefluisterend, omdat het dier wist wat hem te wachten stond en het liefst zo snel mogelijk wilde vertrekken! De man kon het paard geen ongelijk geven.

Eindelijk verscheen de Graaf bij de poort. Hij liep de brug over met zijn nar aan zijn zijde. Amemar, die zo krom en voor-

overgebogen liep dat hij veel kleiner leek dan hij eigenlijk was, heette dan wel een nar te zijn, maar ging verre van zo gekleed en stak zelden de draak met dingen. De zesde Graaf van de Heuvelanden maakte eerder gebruik van hem als een soort raadsheer en secretaris, aangezien Graaf Constantijn zelf niet kon lezen of schrijven. Tot grote droefenis van zijn vrouw overigens, die dat wel kon.

Amenar was ooit begonnen als de nar op het kasteel, tijdens de regeerperiode van de vorige graaf, en hoewel hij dat dus al lang niet meer was, bleef iedereen hem zo noemen. Amenar zelf vond dat best, of liet nooit het tegendeel blijken. Het kon hem schijnbaar weinig schelen hoe hij aangesproken werd.

De brief aan de Aartsbisschop, die Amenar in opdracht van Constantijn geschreven had, was vakkundig verzegeld en werd samen met een paar korte reisinstructies aan de boodschapper overhandigd. Het schrijven werd veilig opgeborgen in een zadeltas. De boodschapper gaf zijn paard de sporen, en verdween bij de rand van het bos uit het zicht. Of zo leek het toch, voor diegenen die vanop het kasteel stonden toe te kijken.

Want niet veel later hield de boodschapper zijn paard in, stuurde het dier het pad af in een wijde boog om het kasteel heen, tot hij, bijna aan de achterzijde van het kasteel, weer bij het gapend diepe ravijn uitkwam. Daar hield hij halt. En wachtte hij!

Vreemd, voor een boodschapper!

Zeker tijdens deze tocht, waarin tijd zo'n cruciale rol speelde. Maar de man deed enkel zijn plicht! Hij wachtte omdat hem dat was opgedragen enkele uren voordien, in een fluisterend maar dwingend gesprek tijdens de donkerste momenten van de nacht.

En plots was daar het geluid van zachte voetstappen, en verscheen er iemand bij de rand van het bos. Dezelfde persoon met wie de bode die nacht gesproken had. Het was niet helemaal duidelijk waar die vandaan gekomen was.

Hier had de bode op gewacht! Hij probeerde niet al te verbaasd te kijken over de gang van zaken. Dat was zijn taak niet. Hij deed simpelweg wat hem werd opgedragen. Zonder vragen-de blikken of opmerkingen, zo kwam je nooit in de problemen als soldaat. Dat had de man lang geleden al geleerd!

‘Gelukkig ben je nog niet vertrokken!’

De boodschapper antwoordde niet. Hij toonde geen enkele reactie. Hij kreeg een tweede brief aangereikt, die hij volgens eerdere nachtelijke instructies ook diende te bezorgen. Op hetzelfde adres als de eerste brief! Niet aan dezelfde persoon! Niet aan de Aartsbisschop zelf. Wel aan iemand anders.

De boodschapper wierp een blik op de naam die op de verzegelde brief te lezen stond. Hij knikte. En wist dat hij die naam zou onthouden tot de brief afgeleverd was. Daarna zou hij die naam vergeten. Voorgoed! Dat was het veiligst! Voor hem en voor het lange leven dat hij nog wilde leven samen met zijn vrouw en kinderen.

De persoon die hem de brief overhandigde wist dat ook. Hij kon op beide oren slapen. Het bestaan van de tweede brief zou nooit uitkomen. Nooit! Tenzij hij de brief zelf ter sprake bracht.

De boodschapper gaf zijn paard een tweede keer de sporen, dit keer snel en vastberaden, zeker toen hij opnieuw de hoofdweg bereikte en dit keer echt pijlsnel in de verte verdween.

Rond het kasteel werd alles weer rustig. De bewoners ontwaakten zoals elke andere dag, en het leven in het dorp Hoogheuvel kwam op gang alsof er niks gebeurd was!

De soldaten die wachtlieden op de kantelen van het kasteel hadden niks gehoord of gezien. En diegenen die misschien toch iets verdachts hadden opgemerkt, waren al lang weer vergeten wat ze gehoord en gezien hadden! Er werd nooit nog met een woord gerept over de gebeurtenissen die die ochtend buiten bij de poort hadden plaatsgevonden!

Dat was het veiligst. Voor het lange leven dat de soldaten nog wilden leven met hun vrouw en kinderen.

WOENSDAG 23 DECEMBER 1299

Zo! Dat was dat!

Als die nonnen dachten dat zoiets onbenulligs als een gesloten deur haar zou tegenhouden!

Fran stak een haarspeld terug in haar weelderig opbollende half lange rosse krullen en glimlachte sluw. Ze sloot zachtjes de deur van de kloostercel waarin ze opgesloten had gezeten, en keek door de kleine opening met tralies ervoor naar binnen, naar de eenvoudige houten brits waar ze het stro onder een aftands lappendeken zo geschikt had dat het leek alsof ze nog steeds keurig lag te slapen. Het zou wel duren tot na het ochtendgebed voor die afgrijselijke wit-zwart geklede zusters zouden ontdekken dat ze ervanonder gemuisd was!

Fran, ze was een jaar of twaalf, liet zich als een geoefende krijger zakken aan de zwarte overgooiers die de nonnen in dit klooster zo graag droegen, en die ze even tevoren had gepikt uit de wasserij, waar op dit uur van de nacht niemand aan het werk was. De vormeloze lange lappen stof konden prima dienen om je van de hoge kloostermuren naar beneden te laten zakken, als je een paar van die dingen aan elkaar knoopte tenminste!

Wat Fran in de wasserij ook teruggevonden had waren haar kleren, die ze de dag voordien gedragen had toen ze door haar vader, de baron, naar het klooster gebracht werd. Mooi! Die kon ze dus weer aantrekken om te vluchten!

Toen Fran zichzelf uit het klooster bevrijdde, maakte ze een klein vreugdedansje door de gemaaide velden die onder aan de bergen van het graafschap Heuvellanden lagen. Alles en iedereen wachtte op midwinter. Het was koud en ze had honger, maar ze was vrij! En dat was het allerbelangrijkste!

Fran beseftte dat het gekkenwerk was. Ze wist dat ze weinig kans op slagen had. Ontsnappen in de winter! Als de koude en de sneeuwstormen voor de deur staan. In de Heuvellanden dan nog! Met zijn bergen! Waar de kou en de ontbering van de winter gewoonlijk twee keer zo hard toesloegen.

Fran had geen plan. Fran zonder plan!

Ze had bijna geen eten en ze had geen geld. En veel erger nog ... Ze kon nergens naartoe! Maar alles ... echt alles was beter dan een leven in een klooster. Ze wilde weg! En wel meteen! Na één dag al! Want nog één dag wachten zouden twee dagen wachten worden! En drie! En een week en een maand en waarom niet meteen tot na de winter! En voor ze het zou beseffen zou haar leven voorbij zijn en zat ze nog altijd tussen de vier muren van een klooster vol verzuurde nonnen die diep in hun hart hetzelfde wilden doen als zij, maar het in hun jonge jaren nooit geprobeerd hadden.

Fran maakte een tuimeling op het zachte ondergesneeuwde mos en stak haar handen hoog de lucht in. Ze zwaaide even naar een snel voorbijvliegende vleermuis en gilte luid vol vrolijkheid.

Ze had de juiste beslissing genomen. Ze wist het zeker! Ze stond op en zette er stevig de pas in, in de richting van het woud op de bergflanken, omdat dat de enige mogelijkheid was. De andere kant uit zou haar terugvoeren naar waar ze vandaan kwam. En dat was geen optie. Fran verdween in het geheimzinnige duister van de nacht, op zoek naar een beter leven en het geluk!

Nu dan, beste lezer!
Eindelijk!

Sta me toe om mijn relaas te beginnen één dag voor die bewuste laatste week van twaalfhonderdneegenennegentig. Op kerstdag om precies te zijn. Op vijftwintig december zouden er nog geen gruwelijke dingen plaatsvinden op het kasteel. Vandaar dus dat ik kerstdag niet bij de zeven dagen vol ellende heb geteld.

Dat verdient een kerstdag niet! De dag van de vrede!
Het zou de laatste dag van vrede zijn ...

VRIJDAG 25 DECEMBER 1299

*Toen zag ik, hoog in de lucht, een andere engel vliegen.
Hij had een eeuwig evangelie te verkondigen
aan de bewoners van de aarde,
aan alle naties en stammen en talen en volken.*

(Bijbelboek Apocalyps, hoofdstuk 14 vers 6)

Vergilius mompelde voortdurend binnensmonds, en als er iemand in de buurt zou zijn geweest die hem verstond had die kunnen zweren dat er gevloek over zijn lippen kwam. Hoewel Vergilius een man van God was. Een gewijde priester. Een dienaar van de kerk.

Hij was Vicaris om precies te zijn. De rechterhand en naaste medewerker van de Aartsbisschop van Vasteland. De Bisschop had hem met spoed naar de Heuvellanden gestuurd, voor de weg daarnaartoe ondergesneeuwd zou zijn. Om het graafschap van Graaf Constantijn de strenge winter door te loodsen. De priester die daar was aangesteld bleek immers verdwenen te zijn! De Bisschop had erg bezorgd gekeken toen hij de brief ontvangen had. Hij had geen moment geaarzeld.

Vergilius sloeg zijn ogen ten hemel en keek uitdagend naar de allerhoogste die daar volgens de overleveringen ergens verbleef. Vergilius kwam nog steeds vooruit, al werden zijn passen steeds kleiner. De bergpas was weliswaar nog open, al had hij geen dag langer moeten wachten met zijn tocht. De sneeuwvlagen en rukwinden die de priester in het gezicht sloegen, waren voor elk ander mens al meer dan voldoende geweest om ook die dag de tocht niet meer te maken!

De berggidsen beneden in het dal hadden botweg geweigerd nog te vertrekken. Wetende dat een terugreis er niet meer inzat, en ze onherroepelijk boven op de berg zouden vastzitten tot de lente kwam. En dus vatte Vader Vergilius de reis alleen aan. Orders zijn orders.

Hij reisde snel, hij reisde licht, met vrijwel geen bagage aangezien hij alleen was om die te dragen. En zelfs licht bekapt kwam hij te traag vooruit, vreesde hij. Het zou diep in de nacht zijn voor hij bij het kasteel van Graaf Constantijn zou aankomen. Hij kon de roodgekleurde puntige torendaken al zien bo-

ven de besneeuwde boomtoppen. En hoewel dat een stimulans was om te blijven doorgaan wist hij uit ervaring dat de tocht langer zou duren dan gedacht. Het kasteel van de Graaf was hoog en breed, en spreidde zich dominant aanwezig uit over de steile hoge bergkam. Daarom leek het tijdens de reis ernaartoe steeds dichterbij te zijn dan echt het geval was.

Vergilius vloekte luid, ditmaal hardop! Er was toch niemand die hem hoorde! Hij leunde zwaar op zijn wandelstaf en sloeg zijn ogen ten hemel. Waarna die meteen aangevallen werden door enkele verbeterde sneeuwvlokken. Hij gebruikte de mouw van zijn pij om zijn ogen uit te wrijven.

Vloeken kon ook een zegen zijn, beweerde Vader Vergilius achteraf vaak! Als hij op dat moment, daar op die besneeuwde bergflank, niet gestopt was om te vloeken en zijn blik naar de hemel te richten, had hij nooit de roestbruine haarlok gezien die knalrood boven de witte sneeuw uitstak. Die rode haarlok bewoog een beetje, en kreunde zachtjes. Dat had Vergilius alleen kunnen horen omdat de stilte na zijn goddeloze woorden extra geladen was!

De rode haarlok bevond zich zo'n twee meter van het smalle bergpad vandaan, en bleek na enig graafwerk tot een grotere haarbos te behoren. Die haarbos zat vast aan het hoofd van een meisje van zo'n jaar of twaalf. Het meisje was bewusteloos en ademde zwakjes maar regelmatig. Het was vast een meisje uit het hoger gelegen dorp, vermoedde Vergilius. Was ze verdwaald? Verloren gelopen misschien? Of gevallen en gewond geraakt? Hoe dan ook, te zien aan de hoeveelheid sneeuw waaronder ze bedolven was, lag ze daar al wel even.

Vergilius wist wat het verstandigste was om te doen. Aan haar toestand te zien en aan haar temperatuur te voelen haalde het meisje de ochtend niet.

Laat haar liggen! En vervolg je weg naar het kasteel!, dreunde de ratio door zijn hoofd. Weg van hier! Voor je zelf ten onder gaat! Alleen zal het al moeilijk genoeg zijn!

'Water ...', stamelde het meisje zachtjes. 'Water ...' Ze opende haar ogen en haar pupillen rolden alle kanten op. Haar stemmetje klonk dun, iel en engelachtig.

Vader Vergilius grinnikte zachtjes. Meende dat kind dit echt? Ze lag God weet hoelang al bedolven onder een halve meter sneeuw en dan kwam ze doodleuk om water vragen? Vader Vergilius keek naar het verbazend mooie gezichtje van het meisje en mocht haar meteen al. Hij zou er alles aan doen om haar weer beter te maken! Hij schepte wat sneeuw in zijn handen, en bracht die naar de lippen van het meisje. Die likte gretig en dankbaar zijn koude vingertoppen. Tot ze na een schepje of drie genoeg had en haar ogen weer sloot.

Vader Vergilius dacht er niet verder over na. Hij handelde gewoon. Hij trok zijn warme reismantel uit, trok het meisje van onder de sneeuw en wikkelde haar voorzichtig in de met schapenwol gevoerde jas. Hij tilde het kreunende meisje op, nam haar in zijn armen, en zette zo zijn tocht verder. Verbazend hoe licht zo'n kind was! Ze woog nauwelijks meer dan een jonge hond!

Het was veel te laat op de avond toen Vader Vergilius eindelijk bij het kasteel van Graaf Constantijn aankwam. Hij wist dat de poort gesloten zou zijn. Hij wist dat de ophaalbrug opgetrokken was, dat hem niks anders wachtte dan een gapende diepte tussen enkele rotsspleten waar niemand overheen kwam.

En toch probeerde hij het. Toch zette hij het op een roepen! Hij had geen zin om de nacht buiten door te brengen. Hij had geen zin om zijn aanwezigheid kenbaar te maken in het dorp.

Dat leverde alleen maar vragen, vermoedens en geroddel op. En dat kon hij missen als kiespijn, gezien de opdracht die hij van de Bisschop gekregen had. In die opdracht had niks gestaan over het redden van kleine meisjes, maar dat waren het soort omstandigheden die niemand kon voorzien.

‘Volk! Goed volk!’, riep Vergilius krachtig, nadat hij het meisje voorzichtig naast zich neergelegd had. Er brandden enkele fakkels op de kasteelmuren. Vader Vergilius kon alleen de contouren van het kolossale gebouw zien. Voor meer details was het te donker.

‘Wie daar?’, vroeg een stem, van ergens uit het duister zo’n twintig meter verderop, waar de kasteelpoort zich moest bevinden. Er werden al snel enkele fakkels extra aangestoken.

‘Vader Vergilius’, legde de priester geduldig uit. ‘Vicaris van de Bisschop. Ik word verwacht.’

‘De poort is gesloten’, klonk het sec.

‘Uw meester heeft om mijn aanwezigheid gevraagd’, drong Vergilius aan.

‘Dan zal hij zeker blij zijn, morgenvroeg. Wanneer de poort opengaat’, was het botte antwoord.

‘Of heel boos en behoorlijk ontstemd natuurlijk’, repliceerde Vergilius meteen.

‘Hoe bedoelt U dat?’

‘Wanneer hij verneemt dat de poortwachter weigerde om de poort te openen en zijn gast een halve nacht in de kou liet staan. Stel je voor dat hij daarom wil weten welke soldaat dat precies was!’

Even bleef het oorverdovend stil achter de kantelen. Daarna was er zachtjes over en weer gefluister te horen, gebeurde er een hele poos niks, tot er nog meer fakkels en dus nog meer volk boven de poort verscheen.

‘Wie daar?’, vroeg een stem, die duidelijk van een van de nieuwkomers was. Vergilius had ze voordien nog niet gehoord.

‘Vader Vergilius’, zei Vergilius opnieuw. ‘Vicararis van de Bisschop. Uw meester verwacht me.’

‘De priester!’, riep dezelfde stem. Nogal euforisch. ‘U bent de nieuwe priester! De Bisschop heeft ons verzoek aanhoord.’

‘Dat heeft hij, ja. Hij vroeg me om ...’

‘Doe de poort open! Doe onmiddellijk de poort open!’, riep de stem, alsof alles plots niet snel genoeg kon gaan. ‘En ik hoop voor jullie dat de eerwaarde niet te lang heeft moeten wachten!’ Dat laatste was voor de wachters op de kantelen bedoeld. Vergilius hoopte maar dat de mannen niet te veel problemen zouden krijgen. Ze deden tenslotte enkel hun werk.

Er klonk een hoop kabaal van achter de muren. Er werden bevelen geschreeuwd. Nog meer fakkels werden ontstoken, en het ratelende geluid van metalen kettingen die over strakgespannen katrollen schuurden vulde de nacht.

‘Bent U alleen?’, vroeg de stem, dezelfde die ook bevelen had de poort te openen. Het duurde even voor de ophaalbrug op zijn plek lag. Er zat aan beide kanten niks anders op dan te wachten en over en weer te praten.

‘Ja’, zei Vergilius, voor hij zijn vergissing inzag. ‘Wel ... Nee!’, verbeterde de man zich daarna vlug. ‘Ik heb een klein meisje bij me.’

‘Een meisje?’

‘Een kind nog!’

‘Wie is zij dan?’

‘Geen idee’, bekende Vergilius naar waarheid. ‘Ik vond haar aan de kant van de weg. Half bevroren van de kou. Ze is bewusteloos en heeft nog niks gezegd.’

Vergilius verstond het antwoord dat van achter de kantelen

kwam niet. Met een dreun die een boel nachtdieren de stuipen op het lijf joeg, kwam de ophaalbrug neer in de daarvoor voorziene uitsparing in de rotsige ondergrond. De poort werd met een verrassend vlugge zwaai geopend, een hele colonne soldaten kwam naar buiten gemarcheerd met fakkels en wapens in hun handen, om de geopende poort en de ophaalbrug veilig te stellen. Pas toen dat gebeurd was, verscheen er een man bij de poort, die naar buiten kwam, vergezeld van twee schildwachten die hem links en rechts flankeerden.

Vergilius keek een beetje verbaasd naar de man die in het midden liep. Hij was niet groter dan een kind, liep krom voorovergebogen en had dus zeker niet het voorkomen van een kasteelheer of een van diens naaste medewerkers.

'Amenar!', stelde de man zich voor. Hij sprak heel keurig en stak erg joviaal zijn hand uit naar de priester. Zijn licht misvormde gezicht toverde spookachtige schaduwen in het fakkellicht. 'Nar van het kasteel!'

'De nar ...' Vader Vergilius knikte. Hij sprak verder geen woord en probeerde zijn verbazing te verbergen. Hij schudde de nar voorzichtig de hand. De man die voor hem stond had inderdaad alles van een nar, behalve dan dat hij in plaats van een narrenpak heel mooie en wel erg dure kleren droeg. Helemaal volgens de laatste modetrends die in trek waren bij de adel in die dagen.

Amenar nam een fakkel over van een van de soldaten en hield de vlam dicht bij het gelaat van Vergilius, om hem goed te kunnen bekijken. Wat hij zag, leek de man bijzonder te bevallen.

'God heeft mijn gebeden verhoord ...', stamelde de nar die geen nar was, niet zonder enige ontroering. 'God en de Bisschop hebben onze gebeden verhoord!', zei hij nog een keer, veel luider nu. 'God zij dank! De hemel zij dank!' Amenar gaf korte instructies aan de soldaten, die voorzichtig het in de mantel gewikkel-

de meisje van de koude grond tilden en ermee naar binnen in het kasteel liepen. Daarna nodigde de nar Vader Vergilius met een uiterst vriendelijk gebaar uit hem naar binnen te volgen. 'Neem het de soldaten alsjeblief niet kwalijk', verontschuldigde de nar zich oprecht. 'Ze mogen de kasteelpoort 's nachts niet openen zonder toestemming van de Graaf of van mezelf. Vandaar het korte oponthoud. Als ze geweten hadden wie U was, hadden ze natuurlijk meteen ...' De nar keerde zich naar Vergilius en probeerde met de fakkel de vloer te verlichten, zodat Vergilius kon zien waar hij liep. De priester was veel bezorgder om de nar zelf, omdat het lopen de man heel moeizaam afging. Hij mankte erg zwaar, en raakte behoorlijk achterop toen ze een stenen trap tegen de kasteelmuur opliepen.

'Het meisje zal te slapen gelegd worden in de slaapzaal van het personeel', verklaarde de nar, toen ze door een open deur in een donkere gang zagen hoe een al wat oudere dame het meisje voorzichtig neerlegde op een brits, waarna een van de soldaten de reismantel terugbracht naar Vader Vergilius. Over diens schouder zag Vader Vergilius hoe de oudere dame het hoofd schudde, en respectvol een kruisteken sloeg.

'Dat kind haalt de ochtend niet!', fluisterde de dame, tegen een jongen die even zijn slaapkop opstak om te zien wat er aan de hand was. Vergilius had het verstaan. Hij wist dat ze gelijk had. En toch hoopte iets in hem dat het niet waar zou zijn.

'Morgen zal er een dokter naar haar kijken', sprak Amenaar sussend, omdat hij de blik op het gezicht van de priester zag. 'Uzelf krijgt een kamer in een van de torens van het kasteel.'

Vergilius knikte dankbaar. 'De Graaf ...', drong de priester aan, hij tastte in een van de zakken van zijn mantel en haalde enkele gekreukte brieven tevoorschijn. 'De Bisschop heeft me opgedragen om zo snel mogelijk ...'

‘De Graaf kan op dit uur van de nacht niet gestoord worden’, onderbrak Amemar hem vriendelijk maar beslist.

‘Het is belangrijk’, drong Vergilius aan. Hij weigerde ook maar één voet te verzetten.

‘Ongetwijfeld’, gaf Amemar graag toe. ‘Maar ...’ Hij wisselde enkele veelbetekenende blikken met de soldaten die rond hen stonden. ‘Laten we zeggen dat Graaf Constantijn enkele ... hu-
meurige trekjes heeft.’ Amemar aarzelde voor hij verderging. ‘Veel minder dan vroeger. Toen hij langere periodes bijzonder onaangenaam gezelschap kon zijn. Maar sinds hij opnieuw ge-
huwd is, en sinds Leander geboren is ...’

‘Leander?’

‘Zijn zoon. Hij is zes jaar. Het is zijn oogappel. En sinds zijn geboorte wordt Graaf Constantijn langzaamaan weer zijn oude vrolijke vriendelijke zelve. Het zou me niet verwonderen als alles hier op het kasteel binnen afzienbare tijd weer precies zoals vroeger wordt!’

‘Mooi! Dus ...’

‘Maar de Graaf’s nachts wakker maken is op dit moment nog een beetje te veel van het goede. Geloof me. Het is beter om te wachten tot morgen.’

Vader Vergilius liet een zucht van teleurstelling horen. ‘Luis-
ter. Ik ...’

De deur van de slaapzaal voor het personeel stond nog steeds open. Vergilius’ blik ging naar het vredig slapende meisje in het bed. Al had hij kunnen zweren dat ze zo-even nog met open ogen naar hem had liggen kijken.

En dat kind zou de ochtend niet halen? Volgens de priester was dat kind veel minder bewusteloos dan iedereen dacht. Het leven was nog lang niet klaar met haar! Ze gingen die winter nog wat beleven met die meid!

Veel later die nacht, het ochtendgloren stak al bijna weer de kop op, lag Vader Vergilius te rusten op de brits van de eenvoudige torenkamer die hem was toegewezen. Hij was blij met zijn kamer. Het torenraam gaf hem een uitzicht over de besneeuwde bossen rond het kasteel. Een winter kon lang en saai zijn. Starren in de verte kon een wereld van verschil maken.

Vergilius schrok op uit zijn overpeinzingen. Er werd zachtjes op de deur geklopt. Zonder op toestemming te wachten werd de deur haastig geopend en ging meteen weer dicht. Iemand kwam binnen en groette de priester met een kort knikje. Dat werd op precies dezelfde manier beantwoord. Het leek wel of de twee elkaar kenden ...

